

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
PAŽANGAUS VERSLO IR ŽEMĖS ŪKIO KŪRIMO, ŠVARIOS IR SAUGIOS
APLINKOS IŠSAUGOJIMO PROGRAMA**

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2023 metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, 288733050 Pakruojo seniūnija, 188693256 Klovainių seniūnija, 188693637 Lygumų seniūnija, 8869359 Žeimelio seniūnija, 288694010 Pašvitinio seniūnija, 188693822 Guostagalio seniūnija, 288693780 Rozalimo seniūnija, 188693975 Linkuvos seniūnija, 188693441
Vykdytojas (-ai), kodas	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, 1 Žemės ūkio skyrius, 13 Linkuvos seniūnija, 14 Žeimelio seniūnija, 15 Guostagalio seniūnija, 16 Lygumų seniūnija, 17 Pakruojo seniūnija, 18 Rozalimo seniūnija, 19 Klovainių seniūnija, 20 Pašvitinio seniūnija, 21

	Pažangaus verslo ir žemės ūkio kūrimo, švarios ir saugios aplinkos išsaugojimo programa	1	6
		odas	

Programos parengimo argumentai	Programa įgyvendinama LR Vietos savivaldos įstatymu reglamentuojamos savarankiškosios savivaldybių funkcijos: aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga; gyventojų aprūpinimas kokybišku vandeniu, seniūnijų komunalinio ūkio priežiūra, parama smulkiam ir vidutiniam verslui (toliau – SVV); komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų eksploatavimas; sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas; sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas; valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms)
---------------------------------------	---

	funkcijos: kaimo plėtros priemonių įgyvendinimo administravimas; valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)	Ekonomiškai stiprus ir patrauklus gyventi rajonas	odas	
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Sukurti augimui ir konkurencingumui palankias aplinkos sąlygas	odas	3
	Tęstinė		

Programos tikslas	Gerinti verslo ir žemės ūkio veiklos sąlygas rajone	Kodas	1
<p>Tikslo aprašymas:</p> <p>Tikslu numatoma įgyvendinti 2 uždavinius: Pirmuoju uždaviniu numatoma gerinti melioracijos statinių būklę bei žemės ūkio veiklos sąlygas rajone. Prižiūrėti melioracijos statinius ir polderius, rekonstruoti melioracijos griovius, vykdyti melioruotos žemės apskaitą. Bus gerinamos žemės ūkio veiklos sąlygos, sudaromos prielaidos žemės ūkio veiklų konkurencingumo augimui. Antruoju uždaviniu numatoma teikti finansinę ir konsultacinę paramą verslui, įgyvendinant SVV programą bei organizuojant Pakruojo verslo informacijos centro veiklą ir skatinti verslo plėtrą rajone, remti verslo ir žemės ūkio subjektus.</p> <p><u>Rezultato vertinimo kriterijai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atnaujintų melioracijos sistemų dalis, nuo visų melioracijos sistemų (proc.); • Patenkintų SVV ir ūkininkų prašymų paramai gauti dalis, nuo visų gautų prašymų (proc.). <p>1 Uždavinys. Gerinti melioracijos statinių būklę ir žemės ūkio veiklos sąlygas rajone</p> <p>Uždaviniu numatoma skirti lėšas darbams, susijusiems su melioracijos sistemų ir jų statinių priežiūra bei remontu, rekonstruoti melioracijos griovius, vykdyti melioruotos žemės apskaitą. Tokiu būdu yra siekiama prailginti šių sistemų ir statinių naudingojo naudojimo laikotarpį. Atsižvelgiant į tai, jog Lietuva yra drėgmės pertekliaus zonoje, kur kritulių kiekis apie 1,48 karto viršija išgaravusio vandens kiekį, palankios žemės ūkio sąlygos gali būti sukurtos tik sausinant žemes. Žemių sausinimas pašalina drėgmės perteklių ir sureguliuoja dirvožemio vandens režimą, skatinantį dirvožemio mikroorganizmų ir augalų šaknų sistemos intensyvesnę vystymąsi, padidina augalams prieinamą maisto medžiagų kiekį dirvožemyje, tręšimo efektyvumą ir daugelio dirvožemių derlingumą. Melioracijos sistemų ir jų hidrotechninių statinių techninė būklė turi tiesioginės įtakos žemės ūkio naudmenų našumui, augalų augimo ir žemės ūkio darbų atlikimo sąlygoms. Bloga sistemų ir statinių būklė lemia didesnius žemės įdirbimo kaštus, blogesnę išaugintos žemės ūkio produkcijos kokybę, mažesnius produkcijos kiekius.</p> <p><u>Produkto vertinimo kriterijai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Suremontuotų griovių ilgis (km); • Kaimo vietovių, kuriose vykdyta melioracijos statinių priežiūra ir remontas, skaičius; • Prižiūrėtų polderių skaičius; • Lėšų panaudojimas (proc.). <p>2 Uždavinys. Skatinti verslo plėtrą rajone, remti verslo ir žemės ūkio subjektus</p>			

Pakruojo rajono savivaldybė siekia skatinti verslo plėtrą rajone. Verslas kuria darbo vietas, o taip pat moka mokesčius, todėl stipriai įtakoja tiek šalies, tiek ir atskirų rajonų socialinį ir ekonominį gyvenimą. Savivaldybė numato remti rajone veikiančią verslą teikdama piniginę, o taip pat konsultacinę paramą. 1998 m. Pakruojo rajone buvo įkurtas smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo fondas. Fondo lėšos, skiriamos smulkiąjam ir vidutiniam verslui remti, naudojamos siekiant skatinti Pakruojo rajono gyventojų verslumą bei įmonių konkurencingumą, naujų darbo vietų steigimą, esamų darbo vietų išsaugojimą, naujų prekių ir paslaugų, atitinkančių savivaldybės 2020–2030 m. strateginio plėtros plano prioritetus, kūrimą, įmonių pažangumą, prisidedant prie Pakruojo rajono ekonomikos augimo ir plėtros. Fondo lėšos, skiriamos smulkiąjam ir vidutiniam verslui remti, skirtos finansiškai remti smulkiojo ir vidutinio verslo subjektus, įregistruotus ir vykdančius veiklą savivaldybės teritorijoje.

Verslo konsultacinę funkciją įgyvendina VšĮ Pakruojo verslo ir informacijos centras (toliau – centras). Kiekvienas besidomintis galimybe gauti paramą verslui, gali kreiptis į centrą arba į PRSA dėl informacijos bei metodinės pagalbos rengiant investicinius projektus.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Paremtų SVV įmonių skaičius;
- Pakruojo verslo informacijos centre konsultuotų asmenų skaičius.

Programos tikslas	Gerinti rajono aplinkos kokybę, prižiūrėti viešąsias teritorijas ir inžinerinę infrastruktūrą	Kodas	2
--------------------------	---	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Tikslu numatoma įgyvendinti 2 uždavinius: Pirmuoju uždaviniu numatoma vykdyti rajono teritorijų, inžinerinės infrastruktūros ir komunalinio ūkio priežiūros ir remonto darbus. Vykdyti priemones, nukreiptas į aplinkos išsaugojimą, prižiūrėti miestų ir gyvenviečių gatvių apšvietimo tinklus, komunalinio ūkio ir inžinerinius objektus. Antruoju uždaviniu numatoma įgyvendinti Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemones, užtikrinti komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, beglobių gyvūnų gaudymą, karantinavimą, eutanaziją ir utilizavimą, naminių gyvūnų (kačių ir šunų) sterilizaciją bei vykdyti ekstremalių situacijų likvidavimo administravimą.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- Viešosios komunalinių atliekų surinkimo paslaugos teikimo aprėptis (proc.).

1 Uždavinys. Vykdyti rajono teritorijų, inžinerinės infrastruktūros ir komunalinio ūkio priežiūros ir remonto darbus

Siekiant skatinti Pakruojo rajono gyvenamosios ir verslo aplinkos patrauklumą, būtina tinkamai prižiūrėti ir remontuoti infrastruktūros objektus, užtikrinti tinkamą teritorijų priežiūrą. Miestų ir gyvenviečių gatvės turi būti apšviestos, inžinerinė infrastruktūra tinkama eksploatuoti be didesnių trikdžių, o viešosios teritorijos tvarkingos ir saugios. Savivaldybė numato tinkamai eksploatuoti ir remontuoti rajono miesto ir gyvenviečių gatvių apšvietimo tinklus, taip pat remontuoti inžinerinius tinklus (vandentiekio, nuotekų, šilumos ir kt). Taip pat bus skiriamos lėšos seniūnijų komunalinio ūkio ir teritorijų tvarkymui.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Eksploatuojamų gatvių apšvietimo tinklų ilgis (km);
- Prižiūrimų inžinerinių tinklų sistemų skaičius;
- Atnaujintų ar naujai įrengtų komunalinio ūkio objektų skaičius (tvarkomos teritorijos plotas, ha);
- Palūkanų dengimas (proc.);
- Panaudotų lėšų dalis (proc.).

2 Uždavinys. Vykdyti priemones, nukreiptas į aplinkos išsaugojimą

Uždaviniu numatoma užtikrinti komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugas. Pakruojo rajono savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo sistema yra integrali regioninės sistemos dalis. Komunalinių atliekų tvarkymą Šiaulių regiono savivaldybėse koordinuoja viešoji įstaiga „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“. Komunalinės atliekos Pakruojo rajone yra tvarkomos vadovaujantis Pakruojo rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais LR atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais. Komunalines atliekas rajone surenka UAB „Pakruojo komunalininkas“.

Pakruojo rajono savivaldybė rūpinasi gamtine rajono, gyvūnijos ir augalijos, ypatingai vertingų vietovių apsauga, prižiūri, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai. Savivaldybė įgyvendina Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemones ir tokiu būdu prisidėtų prie aplinkosauginių tikslų įgyvendinimo.

Beglobiai gyvūnai rajone kelia nemažai problemų. Gyvūnai gali perduoti tam tikras ligas žmogui, gali atsirasti įkandimų rizika, taip pat neprižiūrimi gyvūnai teršia aplinką. Siekdama užtikrinti saugią ir švarią rajono aplinką, uždaviniu savivaldybė numato gaudyti beglobius gyvūnus, o taip pat atlikti jų sterilizacijos, karantizavimo, eutonazijos ir utilizavimo paslaugas.

Kadangi metai iš metų Pakruojo rajone pasitaiko įvairių ekstremalių įvykių ar situacijų, kurių likvidavimui būtinos materialinės išlaidos, todėl programoje numatomos atitinkamos lėšos.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Surinktų atliekų kiekis (t);
- Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas (proc.);
- Iškvietimai, gaudyti beglobius gyvūnus (skaičius);
- Panaudotų lėšų dalis (proc.);
- Sterilizuotų naminių gyvūnų sk.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Tinkamai prižiūrimos ir remontuojamos melioracijos sistemos ir statiniai, užtikrins šių sistemų ir statinių ilgalaikio eksploatavimo galimybes, didės žemės ūkio veiklų efektyvumas. Piniginė ir konsultacinė parama SVV subjektams skatins naujų įmonių steigimasis ir esamų įmonių plėtrą. Bus sudarytos prielaidos gyventojų verslumo augimui. Gatvių apšvietimo, inžinerinių tinklų, komunalinio ūkio objektų ir teritorijų priežiūros darbai, užtikrins tinkamas sąlygas gyventi ir vykdyti veiklą rajone. Aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimas, komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas leis palaikyti švarą ir tvarką viešosiose rajono teritorijose, leis išsaugoti gamtinę rajono aplinką.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai:

Valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, Specialiosios aplinkos apsaugos rėmimo programos ir kitos lėšos.

Veiksmi, numatyti savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa:

III PRIORITETAS. EKONOMIŠKAI STIPRUS IR PATRAUKLUS GYVENTI RAJONAS

3.3. Tikslas. Užtikrinti švarią aplinką ir tvarų gamtos išteklių naudojimą

3.3.1. Uždavinys. Vykdyti priemones, nukreiptas į aplinkos išsaugojimą

3.5. Tikslas. Pažangaus verslo ir žemės ūkio kūrimas

3.5.1. Uždavinys. Gerinti melioracijos statinių būklę ir žemės ūkio veiklos sąlygas

3.5.2. Uždavinys. Skatinti verslo plėtrą, remti verslo ir žemės ūkio subjektus

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos Melioracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas, Lietuvos Respublikos Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos Ūkininkų ūkio įstatymas ir kt.